GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACȚIUNEA ȘI ADMINISTRAȚIUNEA:
BRAȘOVŬ, piața mare Nr. 22.

„GAZETA“ IESE ÎN FIECARE ḐI.

Pe unŭ anŭ 12 fior., pe șése lunĭ 6 fior., pe trei lunĭ 3 fior.
România și străinătate:
Pe anŭ 36 fr., pe șése lunĭ 18 fr., pe trei lunĭ 9 francĭ.

ANULŬ XLVIII.

SĖ PRENUMERĂ:
la poște, la librării și pe la dd. corespondențĭ.

ANUNCIURILE:
O seriă garmondŭ 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrămitŭ.

Nr. 107. *Marțĭ, Mercurĭ 15 (27) Maiu* **1885.**

Brașovŭ, 14 (26) Maiu 1885.

In lupta cea grea, în care adversarii noștri ne-au silitŭ sĕ intrămŭ, negreșitŭ că avemŭ trebuință de caractere nesovăitóre, décă e vorba ca lupta nóstră sĕ fie încununată de isbândă.

Astfelŭ de caractere națiunea română le caută înainte de tóte în clasa inteligentă, căcĭ ea e chemată a veghea ca o sentinelă neadormită asupra onórei și drepturilorŭ națiunei.

Respectarea drepturilorŭ poporului românŭ, binele și fericirea lui, acestea sĕ fiă cugetulŭ care sĕ unéscă întréga nóstră intlingență. Unirec e celŭ mai puternicŭ parapetŭ, ce impune unui adversarŭ și-lŭ face sĕ se dea înapoi.

Convinșĭ fiindŭ de acestŭ adevĕrŭ, adeseorĭ amŭ atrasŭ atențiunea cărturarilorŭ noștri, că în situațiunea cea grea în care ne aflămŭ, trebue sĕ înmormêntămŭ pasiunile personale, să ne desbrăcămŭ de interesulŭ personnlŭ și materia ŭ, și sĕ avemŭ în vedere înainte de tóte apĕrarea drepturilorŭ poporului românŭ din sînulŭ căruia amŭ eșitŭ și care în urma jertfelorŭ ce le-a făcutŭ are dreptulŭ sĕ pretindă dela cărturarĭ a-lŭ apĕrá de nelegiuirile și nedreptățile adversarilorŭ sĕĭ.

Din nenorocire însă, se mai găsescŭ între cărturarii noștri ómenĭ, carĭ, departe de a fi însuflețiți de sfânta chemare ce o au, atâtŭ de multŭ i-au subjugatŭ interesele personale și materiale, și chiar ura personală, încâtŭ se lasă a servi de instrumente órbe stăpânilorŭ noștri, făcêndu-se împreună cu ei prigonitorii adevĕrațilorŭ luptătorĭ ai némului românescŭ.

Din multe părțĭ ne vinŭ plângerĭ asupra acestui soiu de ómenĭ, carĭ, precum amŭ mai ḑisŭ și la alte ocasiunĭ, nu facŭ decâtŭ încuragiază pe adversarii noștri, ca cu atâtŭ mai înverșunațĭ sĕ se năpustéscă asupra nóstră.

Amŭ vĕḑutŭ unde au ajunsŭ lucrurile în Bistrița, Năsĕudŭ, Deșiu din causa indolenței, lipsei de energiă și de caractere firme — onóre escepțiunilorŭ. Acéstă tristă esperiență avemŭ acum nenorocirea sĕ o facemŭ și în Alba-Iulia și pentru că sperămŭ îndreptare din partea celorŭ rătăciți, le atragemŭ deocamdată atențianea publicândŭ următórea corespondență:

Domnule Redactorŭ! Precum cetescŭ în prețuita „Gazeta,“ mai din tóte părțile vinŭ scirĭ, cumcă de o parte îndolența, de altă parte marea umilire, la care s'au dedatŭ unii dintre noi față cu cei puternicĭ ai ḑilei, suntŭ o piedecă în lupta ce ni-o impunŭ împrejurările absolutistice în care trăimŭ.

După cum stau lucrurile în ținutulŭ nostru, îmĭ vine a crede că cele ce vi se comunică suntŭ adevĕrate, căcĭ aci slăbiciunile au ajunsŭ până acolo, încâtŭ unii dintre noi nu numai că nu facŭ nicĭ unŭ bine, ci se încumetă chiarŭ a înșela pre Românĭ dându-se de marĭ naționaliștĭ, pe când faptele nicidecum nu-i arată că simtŭ românesce.

Nu facŭ prigonitorii noștri atâta rĕu causei nóstre, câtŭ astfelŭ de cameleonĭ, carĭ în afară seducŭ dubliculŭ neorientatŭ privindu-i ca pe nisce luptătorĭ, pe când în realitate facŭ contrariulŭ, ba devinŭ chiar și denunțătorii acelorŭ puținĭ Românĭ, carĭ susținŭ flamura în luptă, calomniându-i și conspirândŭ cu dușmanii în contra lorŭ.

Lucrulŭ e gravŭ și este timpulŭ supremŭ ca sĕ curămŭ acéstă bólă, care duce anumitŭ la perire, căcĭ cangreiază corpulŭ naționalŭ.

Stândŭ lucrulŭ astfelŭ, nu este mirare, cumcă din localitatea principală a ținutului nostru nu putemŭ afla nimicŭ îmbucurătorŭ și de câte orĭ se cetesce vro corespondență de pre aicĭ, numai lucrurĭ netrebnice afli. Fórte bine a ḑisŭ unŭ călĕtorŭ ce a trecutŭ pela noi, că inteligința din Alba Iulia se pare că viețiuesce în pădure. Acesta este unŭ trist testimoniu, însă se apropiă de adevĕrŭ, și nu cred ca sĕ esiste vre unŭ orașŭ românescŭ, unde nu s'a făcut și nu se face mai nimicŭ pentru a întemeia relațiunĭ sociale ca în Alba Iulia. Cei mai mulțĭ se simt fericiti a fi suferițĭ în códa altora steinĭ de ei, și pentru a se susținea în grațiă, încércă totul pantru a inăduși orĭ ce viéță românéscă.

Esemplele suntŭ urîte, dar trebuie sĕ le dămŭ la lumină. Precum se scie, în A. Iulia au ținutŭ alĕgĕtorii Românĭ din comitatulŭ Albei adunările lor electorale. Cine au lipsitŭ dela acele? Mai toțĭ alegĕtorii din Alba Iulia și din cei 7 advocațĭ s'au presentatŭ numai 4, éră ceilalțĭ o au luatŭ la fugă din orașiu pre timpulŭ adunărei sub diferite preteste copilăresci. Doi s'au înrolatŭ sub steagulŭ lui Csato și numai ceilalțĭ doi șĭ cu protopopii localĭ se mai vedeau aci ca susținătorĭ ai causei române, pe când în faptă acea conferință s'a fostŭ convocatŭ de tótă inteligința bălgradeană, pre lângă unŭ protocolŭ formalŭ, în care toțĭ s'au obligatŭ a'șĭ împlini chiămarea de Românĭ. Cu tóte acestea conferința a avutŭ unŭ succesŭ splendidŭ, onóre luptătorilorŭ adevĕrațĭ.

Nu s'a fostŭ închisŭ bine adunarea și étă că fóia ungurééscă din localitate a începutŭ a denunța cu neadevĕrurĭ pe unii dintre luptătorii noștri, și acele denunțărĭ colindară prin tóte foile unguresci până susŭ la cele din Budapesta, fără ca unulŭ din cei ce luaseră inițiativa a convocá conferința sĕ cuteze a eși din tufă și a declara cumcă cea ce s'a întâmplatŭ este faptă împlinită cu voința tuturorŭ.

A trecutŭ acéstă, însă cei ce au servitŭ ca informatorĭ ai fóiei unguresci dela aceea conferință împreună cu ceilalțĭ, carĭ *ex principio*, ne combatŭ, au continuatŭ și continuă cu ura lorŭ în contra sângelui lorŭ propriu, făcêndu-se unelte órbe în mânile adversarilorŭ și ei și aḑi nu mai încetéză cu intrigile lorŭ în ascunsŭ și pre față.

Unulŭ, ca înaltŭ funcționarŭ a compromisŭ causa română prin nimicirea usului limbei române în oficiulŭ sĕu, susținândŭ de predecesorulŭ sĕu cu multă luptă și cu jertfă; totŭ acela, care în timpulŭ câtŭ a servitŭ totŭ ca înaltŭ funcționarŭ în Alba-Iulia nu a făcutŭ nimicŭ alta decâtŭ a tradusŭ unguresce actele românesci ale predecesorelui sĕu — acela, ḑicŭ, în ḑilele trecute nu s'a rușinatŭ a pășĭ cu o acțiune criminală falsă în contra colegului sĕu românŭ, din ură și din indemnulŭ clicașilorŭ românĭ, carĭ nu se simtŭ siguri în mișcările lorŭ antinaționale, și se temŭ de lumina ce va sĕ se verse preste faptele lorŭ.

Asupra acestei afacerĭ la timpulŭ sĕu voiu reveni și de va fi de lipsă voiu serví și cu alte fapte totŭ așa de compromițĕtóre, comise de unii inteligențĭ românĭ. *Unulŭ dela sate.*

SCIRILE ḐILEI.

Comanda stațiunei militare ne face cunoscutŭ, că musica regimentului de aci va cânta în fiecare Joi după amédĭ în pavilionulŭ de pe promenada de josŭ și în fiecare Marțĭ va fi retragere cu musică, cântândŭ alternativŭ în piață și înaintea locuinței fișpanului.

—0—

»Ellenzék« dela 19 Maiu publică o listă de »patrioțĭ,« ca Kamermayer, Nesselfeld, Wittinger, Forster, Toth etc., carĭ au contribuitŭ cu sume de banĭ pentru reuniunea de maghiarisare din Clușiu. Intre aceștia se află și unŭ copilŭ de 7 anĭ, fiulŭ unui comite, care și-a adunatŭ 2 fl. pentru reuniune. Cum vedemŭ, »patrioții« se îmbulzescŭ a aduná banĭ — dar nu pentru Ciangăii, carĭ se întorcŭ cerșindŭ în Bucovina, sătui fiindŭ de »Eldorado« celŭ unguréscŭ.

—0—

Vandory Lajos, redactorulŭ fóiei »Bukarest Hirado,« a colectatŭ 30 fl. pentru reuniunea de maghiarisare din Clușiu.

—0—

Junimea studiósă dela gimnasiulŭ superiorŭ din Blașiu va întocmi »Maialulŭ« îndatinatŭ Sâmbătă în 30 Maiu în „Berculŭ metropolitanŭ.“ Inceputulŭ la 9 óre a. m.

—0—

Din Sulina se comunică »Postei,“ că la 1 Maiu curentŭ, órele 2 p.m., canoniera română »Grivița« fiind în portulŭ acelui orașŭ, subtmașinistulŭ bastimentului și doi marinarĭ urcându-se în barca cu pânze a canonierei și eșindŭ la gura Sulinei pe mare, unŭ vêntŭ violentŭ ce suflă le-a rĕsturnatŭ barca și toțĭ trei acești nenorocițĭ s'au înecatŭ.

—0—

Gh. Zotu, doctorŭ în filosofiă, directorŭ alŭ cancelariei mitropoliei, profesorŭ la Sf. Sava și la seminarulŭ Nifonŭ și redactorulŭ ḑiarului »Ortodoxulŭ,« unulŭ din cei mai distinșĭ profesorĭ și teologĭ ce avea România, a încetatŭ din viață.

—0—

Ḑiarele din România vorbescŭ despre înălțarea Ex S. Mitropolitului Primatŭ la rangulŭ de Patriarchŭ.

—0—

Deputatulŭ Gustav Beksics va interveni pe lângă guvernŭ pentru construirea unei căi ferate în Sĕcuime. După cum se vorbesce proiectulŭ are sorțĭ de a fi realisatŭ.

—0—

In spitalulŭ »Carolina« din Clușiu s'a secțatŭ în sĕptĕmâna trecută cadavrulŭ unui copilŭ mortŭ de turbare. Sĕrmanulŭ copilŭ e victima unei pisice, care acum câteva sĕptĕmânĭ l'a mușcatŭ de mână pe când se juca cu ea.

—0—

Presidiulŭ tribunalului din Cracovia a fostŭ avisatŭ printr'unŭ rescriptŭ ministerialŭ, d'a nu primi scrisorĭ din America în cuverte de doliu, fiindcă suntŭ trimise de anarchiștĭ către autoritățĭ europene și la desfacere esplodéză.

CORESPONDINȚĂ PART. A „GAZ. TRANS.“

Viena, 16 Maiu 1885.

Domnule Redactorŭ! Prigonirile, batjocurile și terorisările, ce le suferŭ ḑilnicŭ frații și colegii noștri dela universitatea clușiană, precum și dela alte institute de învĕțĕmêntŭ unguresci, ne amĕrăscŭ și pre noi până în adenculŭ inimei, căcĭ „în noi toțĭ unŭ sufletŭ bate.« Pentru tinerimea română din Viena aceste persecuțiunĭ ne mai pomenite nu suntŭ nicĭ o surprindere, căcĭ mare parte din noi amŭ avutŭ ocasiune a cunósce ospitalitatea, cultura inimei și purtarea îngâmfată, ba de multe orĭ arogantă a interesantei tinerimĭ din Clușiu, a acelei odresle a națiunei maghiare, ce pórtă pe umerii sĕĭ speranțele întregului Orientŭ.

Cunóscemŭ și pre crescĕtorii (onóre esceptiunilorŭ) acestei tinere elite; cultura generală, politura și limba de salonŭ i-o propune cu multă dibăciă „Ellenzek“, care și-a câștigatŭ deosebite merite pe terenulŭ limbisticei, înavuțindŭ limba ungurééscă cu o mulțime de espresiunĭ »cavalerescĭ«; ér etica creștină i-o provĕduescŭ „Magyar Polgar“ și „Kolozsvári Közlöny.“

O adevĕrată surprindere pentru noi este însĕ împrejurarea, că șoviniștii din Clușiu se arată de odată atâtŭ de »umanĭ« de »miloșĭ« și de »darnicĭ« față cu conlocuitorii lorŭ. Cu sacrificii marĭ facŭ societățĭ așa numite de »cultură«, pentru ca prin asta sĕ le deschidă — ḑicŭ ei — și lorŭ porțile raiului, ca sĕ pótă gustá și Nemaghiarii în numĕrŭ câtŭ de mare din pomulŭ fericirei unguresci. Asta, ḑicŭ ei, că este ținta principală, spre care tinde »societatea de cultură maghiară ardeléná.«

O dómne! câtă iubire omenéscă și câtă bunătate promitŭ acești farisei! — Dar nu cercetéză destui tinerĭ nemaghiarĭ, carĭ au intențiunea a intrá în serviciulŭ statului, institute maghiare? De ce ce suntŭ batjocurițĭ și insultațĭ de colegii lorŭ maghiarĭ? De ce suntŭ persecutațĭ chiar de magistrii lorŭ, findcă țînŭ cu bărbățiă la națiunea din care facŭ parte?

Nu se mulțămescŭ însĕ acești micĭ despoțĭ numai cu aceea, ca sĕ le învĕțămŭ limba, ci vreau sĕ ne facemŭ Maghiarĭ cu trupŭ și sufletŭ; asta le e intențiunea. Voiescŭ sĕ ne lepădămŭ de națiunea, care ni-a datŭ viață. O cércă acésta pe tóte căile. Unde nu ajunge viclenia și banulŭ, recurgŭ la terorisare și brutalitate. S'au început persecuțiunĭ sistematice în contra studențilorŭ românĭ, nu pentru că o gratulațiune la unŭ diarŭ ar fi în stare sĕ clatine edificiulŭ statului, asta o póte sci orĭ-cine, ci pentru că acești studențĭ au curajulŭ a se da și mărturi de Românĭ, și nu se lasă a fi metamorfosațĭ.

Pedépsa cea aspră dictată colegilorŭ noștri de părintesculŭ senatŭ universitarŭ din Clușiu a făcutŭ o durerósă impresiune asupra întregei tinerimĭ studióse de aicĭ, fiindcă o decisiune arbitrară lovesce într'unŭ modŭ atâtŭ de nemilosŭ pre frații noștri. Nu se témă însĕ acești frațĭ, căcĭ națiunea își cunósce chemarea sa de mamă față cu fiii ce o iubescŭ, ea va sci sĕ le dea ajutorŭ pe altă cale în loculŭ stipendielorŭ detrase. Junimea de aicĭ încă a făcutŭ o colectă în favorulŭ lorŭ, ca unŭ micŭ semnŭ de iubire frățéscă, și potŭ asigură pe frații dela Clușiu, că acéstă iubire și stimă o va păstra pentru toțĭ aceia, carĭ sciu sĕ-șĭ împlinéscă cu sânțeniă datorința față cu națiunea.

Nu se témă națiunea, și-mĭ place a crede, că vorbescŭ prin glasulŭ întregei tinerimĭ române, când afirmŭ, că pre lângă tóte persecuțiunile și terorisările, limba, comóra nóstră cea mai scumpă, »morțĭ numai o dămŭ«, și că nu vomŭ suferi nicĭ când a ni-se schimba numele căpătatŭ în botezulŭ popórelorŭ. *Agripa.*

3/15 Maiu în Brăila.

Brăila, 6 Maiu 1885.

Domnule Redactorŭ! Serbarea dilei de 3/15 Maiu a fostŭ din cele mai splendide — unica ce s'a vĕdutŭ până acum în orașulŭ Brăila; ea a întrecutŭ așteptările fiecăruia. Nntura cu timpulŭ celŭ frumosŭ a favorisatŭ acéstă frumósă serbare. In orașulŭ Brăila, unde puține dile într'un an este cineva ocrotitŭ mai cu osebire de vênt, în diua serbărei atâtŭ vêntulŭ cât și orĭce alt inconvenientŭ se ascunseră în fața acestei serbărĭ. Totulŭ surîdea și încă la orele 5 diminéța strada principală cât și alte laterale erau pline cu frumosulŭ tricolorŭ naționalŭ, care în fața sórelui își rĕsfrângea viile lui culorĭ din înălțimea balcónelorŭ și ferestrelorŭ, de care atérna. Animația era generală în orașŭ.

La orele 6 dim. la clubulŭ »societății Carpații« musica întonă »Deșteptă-te Române«, și alte cântece ocasionale. La sunetulŭ musicei membrii Societății, cât și cetățenii invitațĭ, în haine de serbătóre începură a se aduna. Erau órele 8 și localulŭ clubului era deja plinŭ; La orele $8^1/_2$ convoiulŭ era în mișcare spre grădina publică. Frumósă și de admiratŭ fu plecarea dela clubŭ. Musica cântă înainte. In fruntea convoiului precedau 3 domnișóre îmbrăcate naționalŭ, fiecare distingêndu-se în costume și purtândŭ fiecare, afară de buchetele cu florĭ, câte o lentă cu inscripțiune. După domnișóre urma purtătorulŭ drapelului societății, asistatŭ de 2 membri societarĭ, toțĭ 3 în cele mai frumóse costumurĭ naționale. Urmau apoi membrii societății, carĭ se distingéu prin cocarde naționale la pieptŭ, 4 câte 4 la brațŭ cu cetățenii invitațĭ.

După sosirea în grădină, unde împreună cu familiile membrilorŭ, aștepta o mulțime de lume, o comisiune s'a îndreptatŭ la debarcaderulŭ vaporului pentru a primi pe delegații societății »Prutulŭ«, carĭ veniau dela Galațĭ Până la sosire, întregulŭ convoiu în aceiași ordine a percursŭ aleurile grădinei, membrii Societăței în corŭ intonândŭ cele mai frumóse arii naționale.

Sosirea delegațilorŭ fiindŭ anunțată printr'un trompetŭ, întregulŭ convoiu se îndreptă spre a'i primi. Președintele societății țînŭ unŭ discursŭ și împreună cu întréga adunare ură bună venire d-lui advocatŭ Resu și d-lui profesorŭ Nicolescu, delegații societății »Prutulŭ.« D-lŭ Resu mulțămi printr'unŭ discursŭ bine simțitŭ, arătă scopulŭ societ. »Prutulŭ«, plângêndŭ trista sórte a Românilorŭ basarabenĭ. Apoi luă cuvêntulŭ d-lŭ Badenschi, advocatŭ din localitate, și prin frumosulŭ d-sale discursŭ a pusŭ pe publicŭ în cunoscință despre deplorabila stare a Românilorŭ din Macedonia. Tóte aceste discursurĭ pline de celŭ mai înfocatŭ sentimentŭ naționalŭ, ținute sub ceriulŭ liberŭ înaintea unui imposantŭ publicŭ, au fostŭ aplaudate și bine primite de adunare.

Cu astă ocasiune d-lŭ Michaele Darie oferi o frumósă coronă drapelului; ér' întréga adunare a fostŭ presărată cu florĭ frumóse cultivate.

Dela grădină convoiulŭ împreună cu domnii delegațĭ s'au îndreptatŭ în aceiași ordine de-alungulŭ Bulevardului la biserica st. Apostolĭ spre a asista la Te-Deum, oficiatŭ în memoria martirilorŭ dela 1848, la care Te-deum a cântatŭ și corulŭ vocalŭ din localitate.

Interiorulŭ bisericei de ar fi fostŭ câtŭ de spațiosŭ n'ar fi pututŭ da locŭ publicului care aștepta acolo, din care causă multă lume aștepta afară. După Te-deum preotulŭ M. Guzianu ținŭ o cuvêntare asupra anului 1848. Nimic mai frumosŭ, nimic mai de admiratŭ, decâtŭ vĕdêndŭ bărbațĭ și dame, tinerĭ și domnișóre din tóte clasele societății, ascultândŭ până la fine cu cea mai încordată atențiune acéstă ceremoniă bisericéscă, care se fini abia la órele 12.

După Te-deum convoiulŭ înapoindu-se în aceiași ordine la clubulŭ Societății și percurgêndŭ strada principală a fostŭ întreruptŭ în drumulŭ sĕu de către o cetățénă, care oferi o a doua coronă drapelului. Inapoiațĭ la clubŭ corulŭ vocalŭ a mai întonatŭ câteva arii naționale. Apoi în fața întregei adunărĭ d-nii delegațĭ Resu și Nicolescu au fostŭ proclamațĭ membri de onóre ai Secț. II. Brăila și alțĭ 15—20 membri s'au înscrisŭ ca activĭ.

In cursulŭ dilei în totŭ orașulŭ era sĕrbătóre, ér' séra la 9 óre s'a ținutŭ banchetulŭ la clubulŭ societăței. Peste 100 persóne au luatŭ parte, deși n'aŭ fostŭ pregătite atâtea servițiurĭ, căcĭ societarii nu s'au așteptatŭ a avea în mijloculŭ lorŭ atâtea persóne înalte din localitate. Apoi cu vaporulŭ de séra au sositŭ din Galațĭ spre a participa la banchetŭ și d-lŭ Butculescu, președintele societății Cooperative și deputatŭ, d-lŭ Palade advocatŭ și deputatŭ, d-lŭ Balasan tipografŭ și Redactorŭ în Jașĭ ș. a.

După diferitele toaste ridicate pentru Regele și Regina Românilorŭ, pentru armata română, pentru președintele societății și comitetulŭ ei au începutŭ discursurile cele mai pline de sentimentŭ și pornite tóte din ânimĭ Românescĭ. Banchetulŭ deveni o conferință, durândŭ până la 4 óre diminéța.

D-nii Butculescu și Balasan au găsitŭ cea mai afectuósă primire și familiaritate în mijloculŭ membrilorŭ soc. »Carpații«; ér d-lŭ Palade prin discursulŭ d-sale ridicatŭ tinerimea a produsŭ o nespusă însuflețire. Diferite elogiurĭ s'au adusŭ d-lui președinte pentru progresulŭ făcutŭ de societate și pentru sentimentele naționale, cu care se nutrescŭ inimele membrilorŭ acestei societățĭ.

Era diminéța de 3 Maiu, când cu toții dela banchetŭ luau cafelele la bufetulŭ din grădina publica, ér musica cânta; s'au danțatŭ mai multe jocurĭ naționale, ér membrii societăței au esecutatŭ »Romanulŭ«, în urma căruia toțĭ s'au despărțitŭ cu frățéscĭ strângerĭ de mână.

Diua de 2 Maiu fiindŭ scumpă orĭ cărui Românŭ, mulțumită societ. „Carpații«, ea se serbéză în Brăila din anŭ în anŭ mai frumosŭ. Așteptŭ ca toțĭ Românii din tóte părțile sĕ-i imiteze. **Gri.**

Diua de 10 Maiu.

Cetimŭ în „Românulŭ:"

Indoita aniversare a proclamărei regatului și independenței a fostŭ anunțată capitalei prin 21 de tunurĭ date în dorĭ de di. Poporațiunea capitalei, în haine de sĕrbătóre, umple des de diminéță tóte stradele capitalei, pe unde va trece cortegiulŭ regalŭ la Mitropoliă, estradele de pe bulevardŭ suntŭ înțesate de lume și de delegațĭ din districte.

La orele 9 și jumĕtate de diminéță MM. LL. Regele și Regina însoțițĭ de principii Ferdinandŭ și Carolŭ de Hohenzolern au venitŭ dela Cotrocenĭ la palatulŭ din Bucurescĭ. La órele 10 și jumĕtate Maiestățile Lorŭ, însoțițĭ de nepoții Lorŭ, într'o trăsură à la Daumont trasă de 4 cai, precedațĭ și urmațĭ de câte unŭ plutonŭ de gendarmĭ, au plecatŭ dela palatŭ în sunetulŭ musicei, pentru a asistá la Te-Deum dela Mitropoliă.

Maiestățile Lorŭ suntŭ primite la intrarea în biserică de I. P. S. S. Mitropolitulŭ primatŭ, înconjuratŭ de înaltulŭ clerŭ, de d. Ionŭ Brătianu cu miniștrii sĕi, de oficerii superiorĭ din garnisónă precum și de tóte notabilitățile bucurescene, numĕrósele delegațiunĭ din județe, senatorii și deputații

După terminarea serviciului divinŭ Maiestatea Sa Regele a încălecatŭ și, încongiuratŭ de unŭ numĕrosŭ statŭ-majorŭ, a mersŭ călare la pavilionulŭ dela bulevardŭ pentru a primi defilarea. M. S. Regina, însoțită de nepoții Sĕi, s'a întorsŭ la bulevardŭ în trăsură à la Daumont.

La órele 12 s'a începutŭ defilarea scólelorŭ, a delegațiunilorŭ precum și a armatei, în sunetulŭ musicelorŭ, care erau aședate lângă tribuna cea mare din fața M. S. Regelui. Defilarea armatei s'a făcutŭ în ordinea următóre:

Rănițiĭ, oficerii fără trupă, scóla militară, bataliónele 2 și 3 de vênĕtorĭ, regimentele 3 și 4 de liniă, regimentele 6 și 21 dorobanțĭ, regimentulŭ 1 de geniu, regimentele 2 și 6 de artileriă, regimentele 3 de roșiorĭ și 3 de călărașĭ. Parada a fostŭ comandată de d. generalŭ Cernatŭ; infanteria de d. generalŭ Radovicĭ, artileria de d. colonelŭ Horbaschy și cavaleria de d. colonelŭ Chirițescu. După defilare, Maiestățile Lorŭ s'au întorsŭ la palatŭ unde au luatŭ dejunulŭ.

La órele 3 d. a. a urmatŭ ceremonia inaugurărei noului palatŭ. In sala cea mare a tronului Em. S. Mitropolitulŭ primatŭ, însoțitŭ de Em. S. Mitropolitulŭ Moldovei și de mai mulțĭ înalțĭ prelațĭ ai bisericei, a oficiatŭ sfințirea apei. La drépta, în sala tronului, se afla Senatulŭ, la stânga, în fața Senatului, Camera, la drépta Se-

FOILETONŬ.

Poporațiunea română și recensĕmêntulŭ poporațiunei dela începutulŭ anului 1881.

Din cele ce le aflămŭ la pag. 10 ed. ung. cit. tom. I., citămŭ în traducere fidelă românéscă următórele:

»Statorirea naționalității în loculŭ celŭ dintêiu și neatacabilŭ este dreptŭ individualŭ și numai prin individŭ se póte resolvi. Și încă nicĭ nu se póte resolvi altcum, decâtŭ prin fasiune individuală. Aicĭ numai douĕ casurĭ sĕ potŭ închipui și numai douĕ rĕspunsurĭ se potŭ aștepta. Au stă respectivulŭ pre acelŭ gradŭ inferiorŭ alŭ culturei, de nu are ideă despre naționalitate și atuncĭ simplu spune trunchiulŭ căruia aparține și se numesce pre sine slovacŭ, valachŭ, sêrbŭ, etc., au scie face deosebire între trunchiŭ și naționalitate, între naționalitate și națiune, și atuncĭ simplu se numesce maghiarŭ (egyszerüen magyarnak vallja magát), care după origine (!) aparține acestui séu acelui trunchiu. Esceptiune vorŭ face aicĭ numai acei malcontențĭ de jumĕtate inteligențĭ ai unorŭ trunchiurĭ, carĭ din causa aspirațiunilorŭ de naționalitate separatistice, séu din interese private, cedêndŭ influințelorŭ esterne, cu óreșĭ-care demonstrațiune declară, că nu suntŭ Maghiarĭ (!!....)"

Totŭ pe acea pagină mai aflămŭ încă și următórele pasagiurĭ:

»Décă ideа de statŭ maghiarŭ ar fi prinsŭ rădăcinĭ cum sĕ cade și convingerea ar fi generală, că în statulŭ organisatŭ o naționalitate domnitóre este absolutŭ neîncungiurabilă (mellőzhetlen), care și statului îi dă limba sa,... décă și poporulŭ nostru de rêndŭ (köznépünk) ar fi atâtŭ de cultŭ, décă totŭ capulŭ de familiă ar introduce elŭ însu'șĭ în cóla de fasiune.... și credulŭ sĕu de naționalitate — atuncĭ n'ar trebui ca sĕ ne tememŭ nicĭ de falsificarea datelorŭ. Insĕ tóte aceste, durere, nu suntŭ așa în totŭ loculŭ. Pe lângă sistemulŭ nostru comitatensŭ și electoralŭ în unele comitate cu majoritate de limbă străină (idegen ajku...!?) egoismulŭ își esercitéză necontrolatŭ veleitățile sale naționalĭ (nemzetiségi üzelmeit).

»Cu ocasiunea recensĕmêntului fiindŭ lipsă de agențĭ recensențĭ, partea cea mai mare a acestora nu se capĕtă din inteligința mai înaltă, ci amĕsuratŭ câștigului temporanŭ chiar din acea jumĕtate-inteligentă care, décă lucră fără controlă severă, ușorŭ își transpune veleitățile sale naționalĭ și pe teremulŭ regnicolarŭ alŭ recensĕmêntului poporațiunei. Décă administrațiunea comitatensă ar atêrna singură dela puterea de statŭ (pare că și așa nu atêrnă în destulŭ dela guvernŭ!) nicĭ în acésta n'ar fi nicĭ unŭ rĕu;... dar unde și însușĭ oficiulŭ comitatensŭ încă este împlutŭ cu idei de naționalitate scrintite (?!),... acolo în contra falsificărei (?) datelorŭ abia vomŭ afla garanțiă suficientă.«

Așa argumentéză oficioșii, singurŭ numai și numai din motivulŭ, ca și umbra mistificărei încă sĕ fiă depărtată dela ei. Așa se apĕră aceia, carĭ au puterea în mână și dispunŭ de tóte. Pe calea atinsă și cu acea deducțiune forțată a fostŭ ușorŭ a face sĕ crédă lumea, că pe când Magharii întro anii 1870—80 au crescutŭ cu 4.45%, pe atuncĭ Românii au scădutŭ cu 7.94%, ér' Rutenii, ca vai de capulŭ lorŭ, au scădutŭ chiar cu 24.75%! Lucru ne mai auditŭ!

Dar sĕ trecemŭ la tomulŭ alŭ II. alŭ edițiunei oficióse, pentru că specificate fiindŭ aicĭ datele după comune, districte și comitate, — de aicĭ ne putemŭ orientá mai bine despre ceea ce s'a făcutŭ.

Deschidêndŭ acéstă carte la partea, unde se tractéză despre comitatulŭ Turda-Arieșŭ, am privitŭ la comuna rurală curatŭ română din acelŭ comitatŭ, numită Indolŭ și am aflatŭ publicate următórele date: 127 case, 574 locuitorĭ, 10 Ungurĭ, 541 Românĭ, 6 de altă limbă din țéră, 17 nu sciu vorbi (adecă: aceștia n'au naționalitate), — 3 romano-catolicĭ, 557 greco-cat., 7 gr. or., 7 de lege mosaică, 120 după cetire și scriere.

natului, Curtea de casaţiă, la stânga Camerei, Curtea de compturĭ. De ambele părţĭ, erau: curtea de apelŭ, tribunalele, ministerele şi delegaţii judeţelorŭ. După terminarea serviţiului religiosŭ, M. S. Regele, urcându-se pe tronŭ şi avêndŭ la drépta Sa pe principele Carolŭ moştenitorulŭ presumtivŭ alŭ tronului, iar la stânga pe M. S. Regina şi pe principele Ferdinandŭ, a rostitŭ unŭ discursŭ. care a mişcatŭ fórte pe cei de faţa. M. S. a încheiatŭ ḑicêndŭ:

»Puterea mea cea mare este în iubirea care îmĭ arétă poporulŭ meu. Neputêndŭ mulţumi în persónă tuturorŭ d-lorŭ delegaţĭ, carĭ mi-au adusŭ felicitările întregei ţĕrĭ, credŭ că nu potŭ a le mulţămi mai bine decâtŭ strigândŭ cu toţii împreună: Trăiéscă scumpa nóstră Românià!« Acéste cuvinte fură fórte viu aplaudate.

In urma discursului Maiestăţii Sale Regelui, Em. S. Mitropolitulŭ primatŭ, după ce stropi cu apă sfiţită sala tronului, trecŭ însoţitŭ de Em. S. Mitropolitulŭ Moldovei şi de toţĭ înalţii prelaţĭ ai bisericei, în tóte celelalte camere ale palatului, fiindŭ urmatŭ de MM LL. Regele şi Regina şi de casa militară şi civilă. Reîntorcêndu-se în sala tronului, M. S. Regele se întreţinŭ cu mai multe din persónele de faţă.

Este loculŭ aci sĕ spunemŭ, că noulŭ palatŭ este d'unŭ lucsŭ şi d'o eleganţă dintre cele mai alese. Mobilele suntŭ dintre cele mai frumóse şi totulŭ este lucratŭ cu multă artă. Cele douĕ tronurĭ suntŭ de bronsŭ auritŭ, împodobite cu diferite petre. In sala tronului se află douĕ dulapurĭ de cristalŭ, în care se păstréză decoraţiunile M. S. Regelui şi cele douĕ coróne: coróna de oţelŭ şi coróna de aurŭ.

La órele 5 d. a. s'a datŭ la şosea mésa rĕniţilorŭ. M. S. Regele a sositŭ aci la órele 5 şi câteva minute împreună cu principii Carolŭ şi Ferdinandŭ, şi după ce s'a întreţinutŭ în parte cu fiă-care dintre rĕniţĭ şi le-a ascultatŭ plângerile, s'a întorsŭ pe la órele 6 la palatulŭ din capitală.

Séra, capitala era fórte frumosŭ iluminată; Calea Victoriei şi stradele laterale înţesate de lume. In grădina Sf. George-Nou, pe piaţa teatrului şi'n grădina Episcopiei au cântatŭ musicele regimentelorŭ până târḑiu séra; la rondulŭ alŭ doilea dela şosea s'au datŭ focurĭ de artificiă. La órele 12, Calea Victoriei şi şoseaua Kiseleff erau încă pline de lume.

---

† Victor Hugo.

Bardulŭ Franciei a muritŭ în vêrstă de 83 de anĭ, şi apoteosa, cu care patria încununéză pe morţii sĕi ilustrii, elŭ a avut'o fiindŭ încă în viaţă.

Născutŭ la 1802, fiulŭ unui generalŭ alŭ ânteiului imperiu, Hugo urmă în Europa armatele victoriόse ale lui Napoleonŭ I. şi se întórse la Parisŭ la 1809, spre a întră la mănăstirea din strada Feuillantines. La 14 anĭ, compusese deja prima sa tragediă »Irtamene,« urmată curêndŭ de opera lirică »Sĕraculŭ şi bogatulŭ.«

Producţiunile literare ale poetului suntŭ prea rĕspândite, spre a mai avé nevoiă sĕ le însĕmnămŭ aci pe tóte. Cine nu cunósce »les Odes et Ballades,« »les Châtiments,« »les Orientales,« »les Feuilles d'automne?« Cine n'a cititŭ »Marion Delorme,« »Ruy Blas,« »Hernani,« »Lucrecia Borgia,« parte traduse mai în tóte limbile şi jucate pe tóte scenele Europei? Cine nu s'a simţitŭ mişcatŭ citindŭ scrierile lui Hugo în favorulŭ proletariatului şi în contra pedepsei cu mórte? Pasiunile literare, pasiunile politice, au căutatŭ sĕ veştejéscă gloria geniului secolului nostru. Incercărĭ zadarnice; stejarulŭ a rĕmasŭ în picióre; V. Hugo a rĕmasŭ întemeetorulŭ literaturei despoiate de artificii, poleitorulŭ poesiei francese.

La 1851, când Napoleonŭ III făcŭ lovirea de statŭ, poetulŭ fu silitŭ sĕ fugă, căcĭ guvernulŭ făgăduise o primă de 25,000 lei aceluia, care'lŭ va aduce mortŭ séu viu. Hugo se retrase mai ânteiu în Belgia, jurândŭ că nu va reintră în Francia de câtŭ odată cu dreptatea. Imperiulŭ isbuti să-lŭ alunge de acolo în insulele Angliei, de unde nu se întórse decâtŭ la 1870, după căderea lui Napoleonŭ. Trăise 19 anĭ în esilŭ! Noue-spre-ḑece anĭ fără a vedé Francia sa iubită, fără a strînge mâna prietinilorŭ din tóte ḑilele. Lesne póte înţelege orĭ-cine cu câtŭ focŭ, cu câtă durere scrisese versurile sale:

Oh! n'exilons personne,
Oh! l'exil est impie...

Totŭ poporulŭ îlŭ adăsta la gara Nordului! Intrarea sa în Parisŭ fù o sĕrbătóre, décă mai putea fi sĕrbătóre în acele ḑile negre, când Francia se vedea îngenunchiată de cancelarulŭ viitorului imperiu germanŭ. După cincĭ lunĭ de suferinţe, Parisulŭ fù silitŭ sĕ capituleze, şi Victor Hugo numitŭ representantŭ alŭ poporului cu o maioritate de 214,000 voturĭ, plecă la Bordeaux. Refusulŭ adunărei de a validă alegerea lui Garibaldi la Alger, îlŭ făcŭ sĕ demisioneze. Dela încheiarea păcei şi până la mórtea sa, Victor Hugo a fostŭ celŭ mai aprigŭ apĕrătorŭ alŭ nenorociţilorŭ. De mii de orĭ cu glasulŭ sĕu puternicŭ, cu péna sa măĕstră, a vorbitŭ, a scrisŭ în favórea victimilorŭ comunei, a combătutŭ legea sângelui, a cercatŭ sĕ pue capĕtŭ operei călăului.

Cu tótă ura, ce avea în contra lui Bazaine, écă ce pedépsă ar fi voitŭ sĕ dea trădătorului: »Aşŭ dori sĕ se convóce la Champ-de-Mars corpurile legiuitóre, tóte trupele, totŭ poporulŭ din Parisŭ şi acolo în faţa tuturorŭ aşŭ aduce pe Bazaine îmbrăcatŭ în uniforma sa de mareşalŭ alŭ Franciei. Preşedintele Camerei ar citi sentinţa, care-lŭ declară trădătorŭ alŭ patriei şi-lŭ osândesce la degradare. Apoi celŭ mai vechiu sergentŭ i-ar smulge decoraţiile dela peptŭ, i-ar tăia galónele, i-ar sfărîma spada, i-ar călca epoletele în picióre şi i-ar ḑice pe urmă: »Acum te poţĭ duce, eştĭ liberŭ!«

Salonulŭ lui Victor Hugo era loculŭ de întâlnire alŭ tuturorŭ ilustraţiilorŭ francese şi strĕine, Louis Blanc, Gambetta, Clémenceau, Castellar, Renan, C. A. Rosetti, Houssaye, generalulŭ Wimpfen, Gonzales, şi totŭ ce pórtă unŭ nume în politică, literatură, sciinţe, a luatŭ locŭ la mésa poetului.

Sublimŭ ca Pindarŭ, isteţŭ ca Anacreon, satiricŭ ca Juvenal, dreptŭ ca Tacitŭ, pateticŭ ca Eschyle, Victor Hugo a fostŭ sufletulŭ liricŭ alŭ Franciei şi poetulŭ omenirei întregĭ.

Vécurile viitóre privindŭ statua de bronzŭ ce-i va ridica patria recunoscĕtóre, vorŭ vedé cà tóte gloriile au lucitŭ pe fruntea acestui geniu, şi scrierile sale vorŭ fi cartea de aurŭ a gintei latine. *Românulŭ.*

SCIRĬ TELEGRAFICE.

(Serv. part. alŭ »Gaz. Trans.«)

Pesta, 26 Maiu.—Membrii reuniunei „Concordia" au sositŭ alaltăerĭ înainte de améḑĭ la 9 óre cu vaporulŭ, fiindŭ primiţĭ sĕrbătoresce. Au visitatŭ de repeţite orĭ esposiţiunea şi alte lucrurĭ demne de vĕḑutŭ, esprimându-se în modŭ linguşitorŭ despre ele. Erĭ s'a datŭ unŭ banchetŭ festivŭ, la care s'au ţinutŭ numeróse toaste pline de spiritŭ.

Paris, 26 Maiu. — Alaltăerĭ s'a serbatŭ aniversarea înăbuşirei comunei. S'au făcutŭ demonstraţiunĭ la mormintele comunarḑilorŭ, cu care ocasiune s'a ivitŭ unŭ conflictŭ cu poliţia. Au fostŭ 30 rĕniţĭ şi mai mulţĭ arestaţĭ.

Pesta, 26 Maiu. — Banchetulŭ datŭ în onórea reuniunei economice boeme de cătră reuniunea economică unguréscă a fostŭ strălucitŭ. Au luatŭ parte la elŭ ministrii Szapary şi Széchény.

INVITĂTORŬ.

Despărţămêntulŭ cerc. X, (Cluşiu) alŭ »Asociaţiunei transilv. pentru literatura rom. şi cultura poporului rom.« îşĭ va ţiné adunarea generală de êstŭ anŭ la Coşocna (Kolozs) în Dumineca tnturorŭ sânţilorŭ, 31 Maiu st. n., la care prin acésta suntŭ cu totŭ respectulŭ învitaţĭ a partici á câtŭ mai numeroşĭ atâtŭ p. t. domni membrii din acestŭ despărţĕmêntŭ, câtŭ şi alţĭ amicĭ ai literaturei nóstre şi ai culturei poporului nostru.

Cluşiu, 21 Maiu st. n. 1885.

Comitetulŭ despărţ. cerc. X.

DIVERSE.

Unŭ jubileu ciudatŭ. — In Augsburg s'a serbatŭ deunăḑĭ unŭ jubileu unicŭ în felulŭ sĕu. Unŭ individŭ, care fusese de 60 de orĭ condamnatŭ pentru diferite abusurĭ, a mai comisŭ unulŭ opunêndu-se autorităţii, numai ca sĕ împlinéscă numĕrulŭ de 70 de condamnărĭ. Chefulŭ i s'a împlinitŭ şi jubilantulŭ se scaldă'n fericire, că n'a trăitŭ în zadarŭ în lume.

Cursulŭ la bursa de Viena

din 22 Maiu st. n. 1885.

Rentă de aurŭ 4%	96.90	Bonurĭ croato-slavone	102.—
Rentă de hârtiă 5%	91.75	Despăgubire p. dijma de vinŭ ung.	96 75
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	146 50	Imprumutulŭ cu premiu ung.	115.75
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune)	96.80	Losurile pentru regularea Tisei şi Segedinului	117.90
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune)	122.50	Renta de hârtiă austriacă	82.10
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune)	107.—	Renta de arg. austr.	82.70
Bonurĭ rurale ungare	103.25	Renta de aurŭ austr.	107 50
Bonurĭ cu cl. de sortare	1C3.—	Losurile din 1860	138.75
Bonurĭ rurale Banat-Timişŭ	102.—	Acţiunile băncei austro-ungare	859.—
Bonurĭ cu cl. de sortare	101.50	Act. băncei de creditŭ ung.	285.75
Bonurĭ rurale transilvane	101.25	Act. băncei de creditŭ austr.	286.60
		Argintulŭ —.— Galbinĭ împărătescĭ	5.86
		Napoleon-d'orĭ	9.87½
		Mărcĭ 100 împ. germ.	61.10
		Londra 10 Livres sterlinge	124.80

Cursulu pieţei Braşovŭ

din 23 Maiu st. n. 1885.

Bancnote românescĭ	Cump.	8.87	Vênd.	8.90
Argint românesc	»	8.80	»	8.85
Napoleon-d'orĭ	»	9.86	»	9.87
Lire turcescĭ	»	11.10	»	11.15
Imperialĭ	»	10.10	»	10.12
Galbenĭ	»	5.80	»	5.84
Scrisurile fonc. »Albina«	»	100.50	»	101.—
Ruble Rusescĭ	»	124.—	»	125.—
Discontulŭ »		7—10 % pe anŭ.		

Editorŭ: Iacobŭ Mureşianu.
Redactorŭ responsabilŭ: Dr. Aurel Mureşianu

Poftimŭ, în Indolŭ: 10 Ungurĭ şi 3 romano-catolicĭ, unde nicĭ urmă nu este de aşa ceva! In comuna vecină în Micuşiu, unde abia vorŭ fi 5—6 Ungurĭ, suntŭ puşĭ 24! Apoi, că în Pusta-Sân-Craiu sĕ fiă 20, în Petridulŭ de josŭ 21, în Copandŭ 79, în Ciurila 11 Ungurĭ, fórte cu greu îmĭ vine a crede.

Acum, décă chiar prin comunele cele mai curate românescĭ, ca sĕ mĕ folosescŭ de terminulŭ oficioşilorŭ, — s'au vêrêtŭ elemente străine, ce sĕ ḑicemŭ atuncĭ de comunele mixte? La totŭ casulŭ suntemŭ în dreptŭ d'a presupune, că acolo s'a făcutŭ operaţiunea nu cu ḑecile, ci póte cu sutele, décă nu chiar cu miile.

De aicĭ şi numai de aicĭ ne putemŭ esplica aserţiunea neesplicabilă, şi anume, că la începutulŭ anului 1881 în statulŭ ungarŭ se vorŭ fi aflatŭ numai 2.325,838 Românĭ, şi că Românii în deceniulŭ precedentŭ, în locŭ d'a se înmulţi cu ceva ca de regulă, — vorŭ fi scăḑutŭ cu 207,245.

'Mĭ vine a crede că ediţiunile aceste oficióse nu le-a cetitŭ încă nimene dintre ai noştri, deşi au trecutŭ doi anĭ, de când au vĕḑutŭ lumina; séu deşi le-a cetitŭ cineva, póte cà nu le-a esaminatŭ mai de aprópe. Causa altŭ cum zace póte şi acolo, că acele nu se pré află prin librării, apoi redacţiunilorŭ nóstre încă nu se vorŭ fi trămisŭ.

Ar fi de doritŭ fórte, ca inteligenţa nóstră, şi mai cu sémă unii preoţĭ dela sate sĕ se ocupe cu tomulŭ alŭ II, sĕ-lŭ esamineze bine şi sĕ dea publicităţii totŭ ceeace vorŭ afla în elŭ că nu corespunde realităţii, pentru că eu pe basa celorŭ indicate suntŭ convinsŭ, că acea ediţiune este plină de neesactităţĭ şi că geme de neadevĕrurĭ. Pre acéstă cale multe cifre se vor puté áduce la adevĕrata lorŭ valóre.

III.

Sĕ vedemŭ resultatulŭ recensĕmêntului din 1881.

Deşi din cele premerse este destulŭ de evidentŭ şi urméză, că celŭ puţinŭ noi Românii, nicĭ pre departe nu putemŭ fi îndestuliţĭ cu datele, carĭ resultă din recensĕmêntulŭ dela începutulŭ anului 1881, — totuşi în lipsa altorŭ date mai sigure, mĕ vĕdŭ silitŭ a le lua de basă pentru combinaţiunile şi grupările, carĭ vorŭ urma mai josŭ; deci ca sĕ avemŭ o ideă órecare despre situaţiunea geografică, ce o ocupă Românii în ţĕrile corónei ungare, credŭ de consultŭ a face următórele împărţirĭ şi anume:

a) Românii suntŭ în maioritate absolută între 91—50% în 12 comitate, cari suntŭ:

1. Făgăraşŭ	84,571 loc.,	între carĭ		76,895=90·92% R.
2. Uniădóră,	248,464 »	»	,	224,310=90·28 »
3. Alba inf.,	178,021 »	»	,	140,265=78·79 »
4. Car.-Sev.,	381,304 »	,	»	298,758=78·35 »
5. Sol.-Dob.,	193,677 »	»	»	150,738=77·73 »
6. Turda Ar.,	137,031 »	»	»	100,238=73·15 »
7. Bist.-Năs.,	95,017 »	»	»	64,110=67·47 ,
8. Sibiiu,	141,627 »	»	,	93,860=66·27 »
9. Aradŭ,	303,964 ,	»	,	192,573=63·36 »
10. Selagiu,	171,079 »	»	,	106,026=61·97 ,
11. Coşiocna,	196,307 »	»	»	116,453=59·31 »
12. Têr. mică,	92,214 »	»	»	46,034=49·92 »

Aşa dar Românii pe teritoriulŭ acestorŭ douĕspreḑece comitate, carĭ au o estensiune geografică de 54,862 km □, între 2.223,276 locuitorĭ suntŭ representaţĭ cu cifra de 1.610,260=72·45%; ba putemŭ ḑice, că Românii, pre acestŭ teritoriu compactŭ şi puternicŭ alŭ contingentului românescŭ facŭ trei părţĭ din patru. Este de notatŭ aicĭ, că maioritatea absolută a Românilorŭ din alte încă optŭ comitate unde mai era chiar şi după încheiarea dualismului pe la anulŭ 1870, prin arondarea tandenţiósă a comitatelorŭ, care a urmatŭ de atuncĭ încóce, astăḑĭ este redusă — celŭ puţinŭ pe charta geografică şi pe hârtiă, — la minoritate, dar acéstă minoritate pre lângă tóte sforţările celorŭ de la putere în unele comitate a mai rĕmasŭ încă destulŭ de considerabilă. (Va urma).

20% Tóte preţurile scădute 20%
per comptantŭ.

20% Tóte pretnrile scădute 20%

20% Tóte preţurile scădute 20%

Magazinŭ de încălţăminte

alŭ lui

Ioanŭ Săbădeanu

Fabricatŭ propriu şi străinŭ, solidŭ şi modernŭ. Recomandă on. publicŭ cu preţurĭ scădute tóte felurile de încălţaminte **fine** şi ordinare, pentru **bărbaţĭ, dame** şi **copii,** gata séu după mĕsure fabricate.

Ghete de bărbaţĭ dela v. a. fl. 3.60 cr. în susŭ.
Ghete de dame „ „ „ 3.— „ „ „
Pantofĭ şi ghete de copii dela 60 „ „ „
Pantofĭ de casă de piele, pîslă séu stofă brodate cu florĭ pentru bărbaţĭ şi dame dela v. a. fl. 1.30 cr. în susŭ.

Specialitate.

Cisme de copii în creţŭ de Karlsbad dela v. a. fl. 3.50 cr. în susŭ
» » fetiţe şi băieţi „ » „ » » 4.50 „ » »
Şoşonĭ de postavŭ de pislă şi cu Gumă englesescĭ. — Şoşonĭ cu talpe de pislă lungĭ şi scurţĭ pentru voiagiorĭ. = Galocĭ de gumă englesŭ. — Sandale de gumă şi de pîslă pentru dame, bărbaţĭ şi copii cu preţurĭ eftine.
Cisme de copii ordinare dela v. a. fl. 2 în susŭ
„ » bărbaţĭ » » » » » $5^1/_2$ » »
» „ femei » » » „ „ 4 » »

Comandele din afară se efectuéză după mĕsurile trimise promptŭ şi cele nepotrivite se iau îndĕrĕtŭ în schimbŭ.

20% Tóte preţurile scădute 20%

Zambach şi Gavora

Fabrică de vestminte şi recuisite bisericesc.

de ritŭ latinŭ şi grecŭ

în Bud[a]pesta, strada Vaţului, Váczi uteza Nr. 17.

Falonŭ séu Odăjdii, Albe, Stihare, Dalmatice, Baldachinŭ, prapurĭ. Tóte felurile de stégurĭ, şi pentru societăţĭ industriale (şi pentru pompierĭ) Covorŭ pe

altariu, potirurĭ, Pietohlebnica, cădelniţe, Pacificalŭ, candele de altarŭ, policandre pentru biserici, Ripide, Chivotŭ, cărţĭ de Evangeliă etc.

Comande se efectuescŭ promptŭ. — Obiectele, care nu vorŭ conveni, se vorŭ schimbá cu altele. (Nr 143).

Anunţămŭ acelorŭ onoraţĭ cetitorĭ, carĭ vorŭ binevoí a se aboná la fóia nóstră de aicĭ încolo, că avemŭ încă în reservă numerĭ dela începutulŭ anului 1885 prin urmare potŭ sĕ aibă colecţiunea completă.

Administratiunea »Gaz. Trans.«

= La „Delfinulŭ negru“ =

mai „înainte Nr. 5!“

'Mĭ permitŭ a face atentŭ onoratulŭ publicŭ la vinurile mele *de masă, Vino di Chianti* (de Toscana) originalŭ, *Dalmatinŭ, Castell Andreîs, Meneş-Bakator, Vilány, Ofner* şi de *Bogacs* cu preţurĭ moderate.

Diferite specii de bucate cum se prepară în Viena şi pe aicĭ, pentru *dejunŭ, prândŭ* şi *supeu* le recomandŭ în deosebĭ. Abonamente pentru prândŭ se primescŭ orĭ şi când. O arenă de popice (Kegelbahn) bine acoperită şi întocmită este pusă la disposiţiunea onor. publicŭ.

Cu stimă

Rudolfŭ Ludwig.

2—5

Casse de ferŭ

sistemŭ Wertheim

ce resistă pe deplinŭ în contra focului şi nicĭ nu se potŭ sparge, din renumita fabrică de casse

L. FLEISCHER

oferă pe preţurĭ convenabile în cele mai favorabile condiţiunĭ şi în tóte mărimile.

Iustinianŭ M. Grama,
depositarulŭ fabricei în Braşovŭ.

Mersulŭ trenurilorŭ

pe linia Predealŭ-Budapesta a calei ferate orientale de statŭ reg. ung.

Predealŭ-Budapesta

	Trenŭ accelerat	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne
Bucurescĭ	7.15	—	—	—
Predealŭ	1.09	—	—	9.50
Timişŭ	1.33	—	—	10.15
Braşovŭ (	2.06	—	—	10.50
Braşovŭ (	2.16	6.30	5.45	
Feldióra	2.44	7.09	6.28	
Apatia	3.03	7.41	7.07	
Agostonfalva	3.18	8.09	7.42	
Homorodŭ	3.51	8.53	8.51	
Haşfaleu	4.51	10.18	10.52	
Sighişóra	5.11	10.55	11.56	
Elisabetopole	5.39	11.36	12.43	
Mediaşŭ	6.00	12.11	1.23	
Copsa mică	6.29	12.35	2.07	
Micăsasa	—	12.54	2.27	
Blaşiu	7.02	1.29	3.06	
Crăciunelŭ	—	1.45	3.22	
Teiuşŭ	7.38	2.26	4.15	
Aiudŭ	7.55	2.48	4.44	
Vinţulŭ de susŭ	—	3.12	5.10	
Uióra	—	3.19	5.19	
Cucerdea	8.24	3.36	5.47	
Ghirisŭ	8.48	4.10	6.38	
Apahida	—	5.39	8.51	
Clujiu (	10.08	5.59	9.18	
Clujiu (	10.18	6.28	8.00	
Nedeşdu	—	6.54	8.34	
Ghirbĕu	—	7.10	8.59	
Aghirişŭ	—	7.25	9.35	
Stana	—	7.49	10.16	
Huiedinŭ	11.33	8.11	11.04	
Ciucia	12.06	8.52	12.17	
Bucia	—	9.11	12.47	
Bratca	—	9.29	1.21	
Rév	12.25	9.52	2.05	
Mező-Telegd	1.11	10.27	3.08	
Fugyi-Vásárhely	—	10.46	3.39	
Várad-Velinţe	—	10.56	3.55	
Oradia-mare (	1.49	11.04	4.06	
Oradia-mare (	1.54	11.14	7.30	
P. Ladány	3.14	1.47	11.05	
Szolnok	5.10	4.40	2.37	
Buda-pesta	7.30	7.44	6.40	
Viena	2.00	6.20	2.00	

Budapesta—Predealŭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus	Trenŭ accelerat	Trenŭ omnibus
Viena	8.25	8.35	3.30	8.00
Budapesta	8.00	6.55	9.45	2.47
Szolnok	11.24	10.55	12.18	6.36
P. Ladány	2.01	2.04	1.59	10.09
Oradea mare (	4.11	5.13	3.20	
Oradea mare (	4.21	9.37	3.25	
Várad-Velencze	4.29	9.45	—	
Fugyi-Vásárhely	4.40	9.59	—	
Mezö-Telegd	5.02	10.28	3.56	
Rév	5.46	11.41	4.31	
Bratca	6.09	12.15	—	
Bucia	6.28	12.48	—	
Ciucia	6.52	1.48	5.28	
Huiedin	7.32	3.21	6.01	
Stana	7.51	3.54	—	
Aghiriş	8.12	4.34	—	
Ghirbĕu	8.24	4.52	—	
Nedeşdu	8.38	5.11	—	
Clujiu (	8.57	5.40	7.08	
Clujiu (	9.23	6.00	7.18	
Apahida	9.50	6.29	—	
Ghiriş	11.15	8.14	8.29	
Cucerdea	12.04	9.49	8.53	
Uióra	12.12	9.58	—	
Vinţulŭ de susŭ	12.19	10.07	—	
Aiudŭ	12.45	10.42	9.17	
Teiuşŭ	1.15	11.32	9.40	
Crăciunelŭ	1.44	12.03	—	
Blaşŭ	2.00	12.24	10.12	
Micăsasa	2.34	12.43	—	
Copşa mică	2.52	1.22	10.45	
Mediaşŭ	3.27	2.24	11.07	
Elisabetopole	4.01	3.06	11.29	
Sigişóra	4.50	4.17	12.15	
Haşfaleu	5.08	4.51	12.30	
Homorod	6.47	7.07	1.32	
Agostonfalva	7.36	8.10	2.04	
Apatia	8.09	8.46	2.24	
Feldióra	8.41	9.20	2.44	
Braşovŭ (	9.20	10.15	3.15	
Braşovŭ (	—	6.00	3.25	
Timişŭ	—	6.57	4.03	
Predealŭ	—	7.32	4.28	
Bucurescĭ	—	—	10.25	

Nota: Orele de nópte suntŭ cele dintre liniile grose.

Teiuşŭ-Aradŭ-Budapesta

	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus
Teiuşŭ	2.39	9.50	8.20
Alba-Iulia	3.40	10.42	9.10
Vinţulŭ de josŭ	4.04	11.09	
Şibotŭ	4.35	11.43	
Orăştia	5.02	12.13	
Simeria (Piski)	5.44	1.22	
Deva	6.05	1.48	
Branicĭca	6.34	2.21	
Ilia	7.01	2.54	
Gurasada	7.15	3.09	
Zam	7.49	3.48	
Soborşin	8.32	4.37	
Bĕrzova	9.19	5.30	
Conopŭ	9.40	5.58	
Radna-Lipova	10.16	6.38	8.24
Paulişŭ	10.32	6.56	8.41
Gyorok	10.48	7.15	9.01
Glogovaţŭ	11.17	7.48	9.30
Aradŭ (	12.32	8.05	9.45
Aradŭ (	12.00	8.45	6.10
Szolnok	4.00	2.10	7.27
Budapesta	7.44	6.40	—
Viena	6.20	—	—

Budapesta-Aradŭ-Teiuşŭ.

	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Viena	8.25	8.35
Budapesta	8.00	6.55
Szolnok	11.14	12.28
Aradŭ (	3.35	5.30
Aradŭ (	4.00	6.20
Glogovaţŭ	4.16	6.39
Gyorok	4.47	7.19
Paulişŭ	5.02	7.39
Radna-Lipova	5.25	8.11
Conopŭ	5.57	8.49
Bĕrzova	6.18	9.18
Soborşin	7.11	10.27
Zam	7.48	11.18
Gurasada	8.22	11.57
Ilia	8.40	12.27
Branicĭca	9.02	12.57
Deva	9.32	1.45
Simeria (Piski)	10.12	2.58
Orăştiă	10.47	3.46
Şibotŭ	11.14	4.20
Vinţulŭ de josŭ	11.46	5.06
Alba-Iulia	12.21	6.15
Teiuşŭ	12.53	7.00

Aradŭ-Timişóra

	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne
Aradŭ	6.00	12.30
Aradulŭ nou	6.26	12.54
Németh-Ságh	6.51	1.19
Vinga	7.28	1.50
Orczifalva	7.49	2.12
Merczifalva	8.09	2.30
Timişóra	8.58	3.15

Simeria (Piski) Petroşenĭ

	Trenŭ omnibus
Simeria	3.08
Streiu	3.45
Haţegŭ	4.33
Pui	5.19
Crivadia	6.05
Baniţa	6.43
Petroşenĭ	7.00

Timişóra-Aradŭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Timişóra	12.25	5.00
Merczifalva	1.16	5.56
Orczifalva	1.34	6.16
Vinga	2.04	6.50
Németh-Ságh	2.25	7.11
Aradulŭ nou	2.54	7.44
Aradŭ	3.10	8.00

Petroşenĭ—Simeria (Piski)

	Trenŭ omnibus
Petroşenĭ	8.56
Baniţa	9.37
Crivadia	10.09
Pui	10.48
Haţegŭ	11.26
Streiu	12.06
Simeria	12.37

Tipografia ALEXI, Braşov.